

Adaptatiefase of aanpassingsfase (emotionele ontwikkelingsfase 1)

Afwisseling tussen evenwicht en onevenwicht van het kind. (Van het ene moment op het andere kan de stemming omslaan).

Wat zijn mijn noden?

Rust/evenwicht en veiligheid ervaren/beleven, gewoon “zijn”

Hoe kan je mij helpen?

Door me te reguleren!

- Reguleer alles voor mij: prikkels, tempo, verwachtingen,...
- Zorg voor mijn structuur: geef mij een basishouvast in tijd, ruimte en personen
- Bezorg mij een veilige omgeving (met de op mijn maat gedoseerde prikkels: niet te veel en
niet te weinig).
- Benoem wat je aan het doen bent, zodat het duidelijk is voor mij.
- Geef mij kleine, overzichtelijke en duidelijke opdrachten, zonder grote druk.
- Geef mij een succeservaring of ‘zorg mee met mij dat het goed gaat’
- Verwacht geen inzicht of reflectie van mij.
- Doorbreek storende situaties (of mijn moeilijk gedrag) door:
 - over te nemen en mij te begrenzen.
 - mij uit de situatie te halen of mij een alternatief te geven.
 - het samen met mij op te lossen.

ALGEMEEN

- Ga op zoek naar manieren om de innerlijke spanning te verminderen.
- Reguleren is de basistaak.
- Doseer prikkels.

AFSTAND EN NABIJHEID

- Zorg voor basisveiligheid door primaire behoeften onmiddellijk te bevredigen, prikkels te reduceren en basale veiligheid te bieden.
- Streef naar een onvoorwaardelijke waarderende houding, zo zorg je voor de nodige basisveiligheid.
- Zorg voor een emotioneel neutrale benaderingswijze, confronteer iemand in deze fase niet met zijn/haar gedrag.
- Leg de nadruk op samen zijn en samen dingen doen.
- Wees zichtbaar aanwezig (nabij) en beschikbaar.

STRUCTUUR EN GRENZEN

- Zorg voor voorspelbaarheid, regelmaat, herkenbaarheid en duidelijkheid: wees consequent.
- Zorg voor een eenvoudige structuur van ruimte, tijd, personen en activiteiten.
- Begrens om duidelijkheid, zekerheid en houvast te bieden.

ACTIVITEITEN

- Bied prikkels gedoseerd aan en bescherm de leerling tegen te veel of te intensieve prikkels.
- Wees flexibel met activiteiten en hoe lang ze duren.
- Bied activiteiten individueel of in een kleine groep aan.
- Observeer de leerling nauwgezet en zoek uit wat signalen zijn van spanning, welke activiteiten spanning bezorgen, welke activiteiten de leerling ontspannen.
- zorg voor een goede afwisseling tijdens inspanning en ontspanning.

COMMUNICATIE

- Wees alert en heb oog voor non-verbale signalen.
- Gebruik communicatie op sensatieniveau (vast dagritme, vaste handelingsscenario's).
- Creëer routines met vaste sensaties, zoals hetzelfde liedje afspelen tijdens het onthaal, een slabbetje bij het eten ...) visualisaties, voorwerpcommunicatie, SMOG, ...
- Bekijk je eigen houding en het effect op de leerling kritisch.

PROBLEEMGEDRAG

- Probeer antwoord te bieden op de basale emotionele noden.
- Ondersteun intensiever: vergroot nabijheid, benoem wat je doet, benoem het samen zijn, neem over van de leerling, begrens meer.
- Straal rust uit in lichaamstaal en toon.
- Zorg ervoor dat verbale en non-verbale communicatie met elkaar overeenstemmen.
- Pas je ondersteuning aan in functie van de noden.
- Bied nabijheid, veiligheid, individuele begeleiding en begrenzing.